

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Εκπόνηση: <Κρασσάς Νικόλαος, Α.Μ: 2513>

Επιβλέπων Καθηγητής: <Αγγελάκης Αντώνιος >

©

<2012>

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Ιστορικό

- 1.1 Οι Ανεξάρτητες Αρχές σε ΗΠΑ και Ευρώπη
- 1.2 Οι Ανεξάρτητες Αρχές στην Ελλάδα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Οι Ανεξάρτητες Αρχές στην Ελλάδα σήμερα

- 2.1 Έννοια
- 2.2 Κατηγορίες
- 2.3 Ανεξαρτησία
- 2.4 Αρμοδιότητες
- 2.5 Πλεονεκτήματα – Μειονεκτήματα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων

- 3.1 Αρμοδιότητες
- 3.2 Ρυθμιστικός και Εποπτικός Ρόλος
 - 3.2.1 Τηλεπικοινωνίες
 - 3.2.2 Ταχυδρομεία
- 3.3 Οργάνωση και Ανθρώπινο Δυναμικό
 - 3.3.1 Οργανόγραμμα
- 3.4 Ευρωπαϊκός και Διεθνής Ρόλος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Εισαγωγή

Η εργασία αυτή θα ασχοληθεί με τις Ανεξάρτητες Αρχές, ένα θεσμικό νεωτερισμό του ευρωπαϊκού δημοσίου δικαίου που λειτουργεί σε πλήρη ανάπτυξη την τελευταία εικοσαετία στη Γαλλία και αντλεί τα οντολογικά, οργανωτικά, και λειτουργικά χαρακτηριστικά του από την υπερατλαντική θεσμική εμπειρία των “independent regulatory agencies” οι οποίες έχουν αναπτυχθεί στις ΗΠΑ από το τέλος του 19^{ου} αιώνα.

Στο θεσμικό αυτό νεωτερισμό έχει ανατεθεί η κρατική εποπτεία επί ευαίσθητων τομέων της πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής ζωής, με σκοπό αφενός την κοινωνική ρύθμιση και αφετέρου την προστασία των ατομικών ελευθεριών αλλά και των κοινωνικών δικαιωμάτων. Για να επιτευχθεί καλύτερα η αποστολή των Ανεξάρτητων Αρχών έχουν προικισθεί με εγγυήσεις πλήρους ανεξαρτησίας απέναντι στην κυβέρνηση και διακρίνονται από την εξειδίκευση, την εμπειρία και την τεχνοκρατική γνώση των προσώπων – μελών που τις απαρτίζουν σε σχέση με το συγκεκριμένο τομέα που εποπτεύουν.

Ειδικότερα η εργασία αυτή έχει σκοπό να αναπτύξει τα θέματα σχετικά με την εμφάνιση των Ανεξάρτητων Αρχών στην Ελλάδα, τη συνταγματική κατοχύρωσή τους και τα προβλήματα που δημιουργούνται όσον αφορά τη συμβατότητα των Αρχών αυτών με την ελληνική συνταγματική – πολιτική πραγματικότητα και να ασχοληθεί με τις αρμοδιότητες και το έργο τους

Ανεξάρτητες Αρχές

Κεφάλαιο 1^ο .Ιστορικό

1.1 Οι Ανεξάρτητες Αρχές σε ΗΠΑ και Ευρώπη

Οι Ανεξάρτητες Αρχές αποτελούν ένα σχετικά πρόσφατο φαινόμενο. Η πρώτη Ανεξάρτητη Αρχή ιδρύεται το 1887 από το Κογκρέσο στις ΗΠΑ και είναι η Interstate Commerce Commission. Σκοπό είχε την αντιμετώπιση των μονοπωλιακών τάσεων στους σιδηροδρόμους και τη διασφάλιση του διαπολιτειακού εμπορίου. Τη επόμενη περίοδο διατυπώνονται νόμοι οι οποίοι συνιστούν την πρώτη ολοκληρωμένη μορφή μονοπωλιακής νομοθεσίας. Οι νόμοι αυτοί αφορούν το Sherman Act το 1890, το Clayton Act το 1914 ενώ δημιουργείται και η Federal Trade Commission. Η λειτουργία των Ανεξάρτητων Αρχών εξαπλώθηκε κατά τη δεκαετία του 1930 με το New Deal του Φραγκλίνου Ρούσβελτ. Το 1930 ιδρύεται η Federal Power Commission για την ενέργεια, ενώ το 1934 ιδρύεται η Securities and Exchange Commission και η Federal Communications Commission η οποία αντικαθιστά την Federal Radio Commission (1927). Η αντικατάσταση αυτή είχε σκοπό να ενσωματώσει και τις νέες τηλεοπτικές τεχνολογίες. ¹

Στην Ευρώπη το δρόμο χάραξε η Γαλλία που άρχισε να δημιουργεί τις Autorites Administratives Independantes κατά τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια. Αργότερα αναπτύχθηκαν Ανεξάρτητες Αρχές για τον ανταγωνισμό το 1986, για τα οπτικοακουστικά το 1989. Ακολούθησαν το 1996 για τις τηλεπικοινωνίες και το 2000 για την ηλεκτρική ενέργεια. Στη Βρετανία οι διαδικασίες απορρύθμισης των κρατικών μονοπωλίων, τη δεκαετία του 1980, διαμεσολάβησε η σύσταση αντίστοιχων Ανεξάρτητων Αρχών που πήραν κυρίως τη μορφή ανεξάρτητων γραφείων. Ιδρύονται σημαντικές Ανεξάρτητες Αρχές όπως η OFTEL/OFCOM το 1984 για τις τηλεπικοινωνίες, το Office of Gas Supply το 1986 για το φυσικό αέριο, το Office of Water Services το 1989 για την ύδρευση, το Office of Electricity Regulation το 1990 για την ηλεκτρική ενέργεια. Το 1986 συστήνεται η Securities and Investment Board για την κεφαλαιαγορά και το 1991 η Independent Television Commission για την τηλεόραση. Παράλληλα, λειτουργούν Ανεξάρτητες Αρχές που έχουν ιδρυθεί παλαιότερα με σκοπό τη ρύθμιση σε μονοπωλιακές τάσεις της ελεύθερης αγοράς.

¹ Γεωργαντάς, Η. (2004) *Η Πόρρω Εξουσία: οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές και η Πολιτική Οικονομία της Ρυθμίσης, στο Κοινωνική Αλλαγή στη Σύγχρονη Ελλάδα (1980-2001)*

1.2 Οι Ανεξάρτητες Αρχές στην Ελλάδα

Στη χώρα μας, η ιστορία των Ανεξάρτητων Αρχών ξεκινά το 1977 με την ίδρυση της Επιτροπής Ανταγωνισμού. Ωστόσο, η εμφάνιση του θεσμού σε πιο γενικευμένη μορφή έχει τις απαρχές της στο Ν.1866/89 του 1989 που ίδρυσε το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης. Έκτοτε, οι Αρχές πολλαπλασιάστηκαν, το θεσμικό πλαίσιο εμπλουτίστηκε και διασαφηνίστηκε. Αποκορύφωση της διαδικασίας αυτής αποτέλεσε η συνταγματική κατοχύρωση (ορισμένων εκ) των Ανεξάρτητων Αρχών, με την αναθεώρηση του Συντάγματος του 2001. Η ανάγκη καθιέρωσης των ανεξάρτητων αρχών συνδέθηκε καταρχήν με την προσπάθεια θωράκισης του ατόμου και των δικαιωμάτων του από τις σύγχρονες απειλές που ιδίως η τεχνολογία εγκυμονεί (π.χ. προστασία της ιδιωτικής σφαίρας και της προσωπικότητας του ατόμου). Παράλληλα η ύπαρξή τους είναι απαραίτητη για την διαχείριση κρίσιμων πολιτικών ζητημάτων με διαφάνεια και αμεροληψία, χωρίς την ανάμειξη των κρατικών οργάνων (π.χ. διασφάλιση της πολυφωνίας στα μέσα μαζικής ενημέρωσης).

Κεφάλαιο 2^ο . Οι Ανεξάρτητες Αρχές στην Ελλάδα σήμερα

2.1 Έννοια

Οι Ανεξάρτητες Αρχές είναι εθνικά συλλογικά κρατικά όργανα με αυτοτελή διοικητική υποδομή και προϋπολογισμό, των οποίων τα μέλη απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, διορισμένα από μη κυβερνητικούς φορείς για ορισμένη θητεία και έχουν ως ρόλο την κυριαρχική εποπτεία ευαίσθητων τομέων της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής δια μέσου της άσκησης κανονιστικών, γνωμοδοτικών, διαιτητικών και εξελεγκτικών αρμοδιοτήτων.

Οι Ανεξάρτητες Αρχές ή κατά μια μερίδα της θεωρίας Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές διαθέτουν τα εξής κύρια χαρακτηριστικά:

- Αποτελούν κρατικά όργανα, που εκφεύγουν όμως του ιεραρχικού ελέγχου ή της εποπτείας της κεντρικής διοίκησης και υπόκεινται μόνο σε δικαστικό έλεγχο νομιμότητας. Έτσι, δεν υπέχουν υποχρέωση υπακοής έναντι των οργάνων της εκτελεστικής λειτουργίας.
- Τα μέλη τους διαθέτουν προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία αντίστοιχη με αυτή των δικαστών.
- Διαθέτουν ευρείες αποφασιστικές αρμοδιότητες (ιδίως κανονιστικές και κυρωτικές) με αντικείμενο τη ρύθμιση ζωτικών και ευαίσθητων τομέων της πολιτικής, οικονομικής και γενικά κοινωνικής ζωής. Επιπλέον, οι αποφάσεις τους λειτουργούν δεσμευτικά για τα υπόλοιπα κρατικά όργανα.²

Με το άρθρο 101Α Σ κατοχυρώθηκε η προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία των μελών των Ανεξάρτητων Αρχών και η διαδικασία εκλογής των μελών τους. Ωστόσο η πρόβλεψη αυτή αναφέρεται μόνο στις πέντε συνταγματικά κατοχυρωμένες Ανεξάρτητες Αρχές οι οποίες αναγνωρίστηκαν με την αναθεώρηση του 2001. Οι αρχές αυτές είναι:

1. Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων
2. Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης
3. Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών
4. Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
5. Συνήγορος του Πολίτη

Σύμφωνα με το Σύνταγμα τα μέλη των συνταγματικά προβλεπόμενων Ανεξάρτητων Αρχών διορίζονται με συγκεκριμένη θητεία και απολαμβάνουν εγγυήσεις προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Η επιλογή των μελών

²Αντωνόπουλος Αντώνης, «Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές», 2008

των Ανεξάρτητων Αρχών γίνεται από την Διάσκεψη των Προέδρων, θεσμός ο οποίος προβλέπεται στον Κανονισμό της Βουλής και διαθέτει διακομματική σύνθεση. Η απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων για την εκλογή των μελών των Ανεξάρτητων Αρχών λαμβάνεται, είτε ομόφωνα, είτε με την ειδική αυξημένη πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων των μελών της. Εκτός από τον δικαστικό έλεγχο των πράξεων και αποφάσεων που εκδίδουν, ο Κανονισμός της Βουλής προβλέπει τον τρόπο άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου για την δράση των Ανεξάρτητων Αρχών. Έτσι, υφίστανται δύο μορφές ελέγχου, δικαστικό και κοινοβουλευτικό.

Εκτός από τις πέντε συνταγματικά προβλεπόμενες Ανεξάρτητες Αρχές, ένας μεγάλος αριθμός τους προβλέπεται και νομοθετικά. Οι κυριότερες από αυτές είναι:

1. Επιτροπή Ανταγωνισμού
2. Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
3. Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων
4. Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς

2.2 Κατηγορίες

Οι Ανεξάρτητες Αρχές μπορούν να ταξινομηθούν σε τέσσερις κατηγορίες:

- Στην πρώτη κατηγορία ανήκουν οι Ανεξάρτητες Αρχές που έχουν ρόλο θεσμικής εγγύησης. (Α.Δ.Α.Ε και Α.Π.Π.Δ)
- Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν αυτές που ασκούν εποπτεία, με σκοπό την εξασφάλιση αξιοπιστίας, αξιοκρατίας, διαφάνεια. (Σ.τ.Π)
- Η Τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει εκείνες που σχετίζονται με τη ρύθμιση της αγοράς (μη συνταγματικά κατοχυρωμένες). Τέτοιες είναι για παράδειγμα η Επιτροπή Ανταγωνισμού κι η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας. Λόγω του ευμετάβλητου της αγοράς, θεωρήθηκε μη σκόπιμη η συνταγματική πρόβλεψή τους, που θα σήμαινε πιθανότατα αγκύλωσή τους.
- Η τέταρτη κατηγορία εμπεριέχει Ανεξάρτητες Αρχές μικτού χαρακτήρα, που επιτελούν δύο ή περισσότερες από τις παραπάνω λειτουργίες (Ε.Σ.Ρ).³

Όλες οι Ανεξάρτητες Αρχές διαθέτουν ορισμένα χαρακτηριστικά που αποτελούν κριτήρια ιδιότητας. Είναι συλλογικά όργανα, εθνικής εμβέλειας με διοικητική, οικονομική και λειτουργική αυτοτέλεια. Δεν υπόκεινται σε ιεραρχικό έλεγχο ή στην εποπτεία της κεντρικής διοίκησης και υπόκεινται μόνο σε δικαστικό έλεγχο νομιμότητας. Έτσι δεν έχουν υποχρέωση υπακοής

³ Βενιζέλος Ευάγγελος, «Οι Ανεξάρτητες Αρχές στη σύγχρονη δημοκρατία», 2008

έναντι των οργάνων της εκτελεστικής λειτουργίας. Τα μέλη τους ορίζονται για ορισμένη θητεία από μη κυβερνητικούς φορείς και απολαμβάνουν λειτουργική και προσωπική αυτοτέλεια όπως αυτή των δικαστών. Οι Ανεξάρτητες Αρχές διαθέτουν γνωμοδοτικές, διαιτητικές, εξελεγκτικές και κανονιστικές (εκτός του Συνηγόρου του Πολίτη) αρμοδιότητες. Επιπλέον, οι αποφάσεις τους λειτουργούν δεσμευτικά για τα υπόλοιπα κρατικά όργανα. ⁴

2.3 Ανεξαρτησία

Η ανεξαρτησία των Ανεξάρτητων Αρχών είναι κατ' αρχάς πολιτική. Αυτή επιτυγχάνεται με τις θεσμοθετημένες εγγυήσεις προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των μελών τους, με την έλλειψη υπαγωγής τους σε ασφυκτικό ιεραρχικό έλεγχο, αλλά και τη χαλαρότερη διοικητική εποπτεία των πράξεών τους, που υπάγονται μόνο σε δικαστικό έλεγχο νομιμότητας.

Οι Ανεξάρτητες Αρχές διαθέτουν κι οργανωτική ανεξαρτησία. Η θητεία των μελών τους είναι θεσμοθετημένη, συγκεκριμένης και μακρόχρονης διάρκειας. Τα μέλη δεν μπορούν να παυτούν, να μετατεθούν ή να αντικατασταθούν από την Κυβέρνηση πριν από την λήξη της θητείας τους. Η διάρκεια της θητείας κλιμακώνεται από τριετής έως εξαετής. Έκπτωση από την ιδιότητα του μέλους προβλέπεται για ορισμένες από αυτές και μόνο σε περίπτωση συνδρομής ασυμβιβάστων στο πρόσωπο τους ή έκδοση σε βάρος τους αμετάκλητης δικαστικής απόφασης για αδίκημα που αποτελεί κώλυμα διορισμού δημοσίου υπαλλήλου. Στην περίπτωση του Συνηγόρου του Πολίτη προβλέπεται διαδικασία παύσης για «ανικανότητα» εκτέλεσης των καθηκόντων του λόγω νόσου ή αναπηρίας, σωματικής ή πνευματικής. Στο πλαίσιο της συνταγματικής αναθεώρησης, προβλέφθηκε η θέσπιση ενιαίου μηχανισμού συγκρότησης των Ανεξάρτητων Αρχών, αυτού της επιλογής των μελών τους με απόφαση της Διάσκεψης των Προέδρων της Βουλής, με αυξημένη όμως πλειοψηφία έτσι ώστε να συμμετέχει σε αυτήν και η αντιπολίτευση. Η συλλογικότητα της σύνθεσής τους αποτρέπει την αυθαιρεσία της μονοπρόσωπης εξουσίας. Οι Ανεξάρτητες Αρχές αποτελούν συλλογικά όργανα με πιθανή εξαίρεση το Συνηγόρο του Πολίτη, ο οποίος όμως επικουρείται από τέσσερις βοηθούς Συνηγόρους.

Η λειτουργική ανεξαρτησία των Ανεξάρτητων Αρχών διασφαλίζεται από το γεγονός ότι κάθε Ανεξάρτητη Αρχή διατηρεί μηχανισμό διοικητικής υποστήριξης που διευθύνεται από τον Πρόεδρό της. Οι Ανεξάρτητες Αρχές μπορούν να απαιτήσουν τη διοικητική συνδρομή των αρμόδιων, κατά περίπτωση, κρατικών οργάνων. Οι Ανεξάρτητες Αρχές μπορούν να προσλαμβάνουν και να ελέγχουν υπηρεσιακά τους υπαλλήλους που επανδρώνουν την εσωτερική οργανική τους διάρθρωση. Η ανεξαρτησία τους αυτή είναι άμεσα συνδεδεμένη με το γεγονός ότι η κυβέρνηση και οι

⁴ Κουλούρης Νίκος, «Οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές: τα αλλοδαπά πρότυπα και τα ημιδεπά κακέκτυπα», 1993

διοικητική οργανισμοί στερούνται της εξουσίας να απευθύνουν υπηρεσιακή εντολή στις Ανεξάρτητες Αρχές. Τοποθετούνται συνεπώς εκτός διοικητικής ιεραρχίας και εξαιρούνται από κάθε διοικητική εποπτεία τόσο της σκοπιμότητας όσο και της νομιμότητας των πράξεών τους. Ο μόνος έλεγχος που μπορεί να ασκηθεί στις Ανεξάρτητες Αρχές είναι έλεγχος νομιμότητας και μόνο από αρμόδια δικαστήρια.

Η οικονομική ανεξαρτησία διασφαλίζεται μέσω ειδικού προϋπολογισμού που προτείνεται από τις Ανεξάρτητες Αρχές και ψηφίζεται από το Κοινοβούλιο μαζί με τον γενικό προϋπολογισμό του Κράτους.

2.4 Αρμοδιότητες

Οι Ανεξάρτητες Αρχές εξετάζουν μια υπόθεση είτε «αυτεπαγγέλτως» είτε κατόπιν «προσφυγής» υποκείμενων που υπάγονται στον τομέα ευθύνης. Οι αρμοδιότητες των Ανεξάρτητων Αρχών στο πλαίσιο αυτό διακρίνονται σε κανονιστικές, αδειοδοτικές, κυρωτικές, ελεγκτικές και διαιτητικές.

Οι κανονιστικές αρμοδιότητες ασκούνται υπό τον τύπο της διατύπωσης σύμφωνης ή απλής γνώμης προς τον αρμόδιο Υπουργό για την έκδοση της κανονιστικής πράξης. Ιδιαίτερη κατηγορία κανονιστικών αρμοδιοτήτων συνιστούν η αρμοδιότητα έκδοσης του κανονισμού λειτουργίας των Ανεξάρτητων Αρχών και η έκδοση Κωδικών Δεοντολογίας.

Οι αδειοδοτικές αρμοδιότητες αποτελούν προνόμιο για τις Ανεξάρτητες Αρχές.

Ως προς την αδειοδότηση η σχετική αρμοδιότητα ασκείται υπό τον τύπο διατύπωσης σύμφωνης γνώμης προς τον αρμόδιο Υπουργό για την έκδοση πράξης αδειοδότησης. Αδειοδοτικές αρμοδιότητες, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι αρμοδιότητες ανανέωσης και ανάκλησης αδειών λειτουργίας έχουν το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων και η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας.

Οι κυρωτικές αρμοδιότητες των Ανεξάρτητων Αρχών αφορούν την επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε παραβάτες της κείμενης νομοθεσίας.

Κλιμακώνονται ως προς τη βαρύτητά τους και ανάλογα με τη βαρύτητα παράβασης κλιμακώνονται από απεύθυνση σύστασης ή προειδοποίησης σε επιβολή προστίμων και τέλος σε αναστολή ή ανάκληση της άδειας λειτουργίας του παραβάτη. Κυρωτικές αρμοδιότητες έχουν όλες οι Ανεξάρτητες Αρχές εκτός του Συνηγόρου του Πολίτη και του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού. Οι Ανεξάρτητες Αρχές που έχουν την αρμοδιότητα να απευθύνουν σύσταση ή προειδοποίηση είναι το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, η Επιτροπή Ανταγωνισμού και η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων ενώ σε αναστολή ή ανάκληση λειτουργίας προβαίνουν το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης και η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Χρηματικό πρόστιμο μπορούν να επιβάλλουν η Επιτροπή Ανταγωνισμού, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων και η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων.

Οι ελεγκτικές αρμοδιότητες των Ανεξάρτητων Αρχών είναι η δυνατότητά τους να προβαίνουν σε παντός είδους διοικητικούς ελέγχους των υποκείμενων φορέων με την υποχρεωτική συνδρομή των αρμόδιων διοικητικών και δικαστικών αρχών και η υποχρέωσή τους να υποβάλλουν κατά έτος Έκθεση Πεπραγμένων στην οποία αποτυπώνουν την κατάσταση από πλευράς νομιμότητας στον τομέα που ελέγχουν. Οι Ανεξάρτητες Αρχές με τις κατεξοχήν ελεγκτικές αρμοδιότητες είναι ο Συνήγορος του Πολίτη και το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού. Παρόλο που οι Ανεξάρτητες Αρχές δεν έχουν κυρωτικές αρμοδιότητες έχουν καταξιωθεί ως αποτελεσματικοί μηχανισμοί ελέγχου κυρίως λόγω του ηθικού κύρους των ελεγκτικών παρεμβάσεων του.

Διαιτητικές αρμοδιότητες, υπό τον τύπο λήψης ασφαλιστικών μέτρων ενόψει υφιστάμενης διαφοράς, έχουν απονεμηθεί στην Επιτροπή Ανταγωνισμού ενώ υπό τον τύπο της συνδρομής της στην εξωδικαστική επίλυση διαφορών έχουν απονεμηθεί διαιτητικές αρμοδιότητες στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων.

2.5 Πλεονεκτήματα – Μειονεκτήματα

Είναι αδιαμφισβήτητο ότι οι Ανεξάρτητες Αρχές πραγματοποιούν ουσιώδες και στοχευμένο έργο σε τομείς στους οποίους το κράτος έπασχε. Αναλαμβάνουν καταρχάς την ειδική διεκπεραίωση κρίσιμων πολιτικών θεμάτων. Παράλληλα διασφαλίζουν την προστασία των συνταγματικών δικαιωμάτων σε μια εποχή που εμφανίζονται νέοι κίνδυνοι εναντίον τους. Οι Ανεξάρτητες Αρχές λειτουργούν με γνώμονα ορισμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά που συχνά εκλείπουν ή είναι περιορισμένα στην κλασική κρατική διοίκηση. Χαρακτηριστικά όπως είναι η ταχύτητα, η αποτελεσματικότητα, η απασχόληση ειδικευμένου προσωπικού, η διεπιστημονικότητα της αντιμετώπισης των ζητημάτων, αξιοκρατία ως βασικός προσανατολισμός δράσης, ατέλεια των παρεχόμενων υπηρεσιών, ο αντιγραφειοκρατικός τρόπος λειτουργίας. Οι Ανεξάρτητες Αρχές συχνά δεν υποκαθιστούν τη κλασική διοίκηση αλλά τη συμπληρώνουν. Με το συγκερασμό των τεσσάρων ειδών πλεονεκτημάτων, τους οι Ανεξάρτητες Αρχές δίνουν ξανά νόημα στην αόριστη συνταγματική έννοια «θεσμική εγγύηση». Η έννοια «θεσμική εγγύηση», κομβική για το δίκαιο των ανθρώπινων δικαιωμάτων, συνταγματικό, ευρωπαϊκό και διεθνές, είχε μείνει για πολύ καιρό ανεπεξέργαστη. Κατέδειξε ότι η θεσμική κατοχύρωση κι όχι η απλή νομική πρόβλεψη κάποιας θεσμική εγγύησης προϋποθέτει την σύμπραξη πολιτειακού δικαίου των ανθρώπινων δικαιωμάτων και οργανωτικού πολιτειακού δικαίου. Πρακτικά, μια σύγχρονη εκδοχή των θεσμικών εγγυήσεων διαμορφώνεται από το άθροισμα της εξειδικευμένης πολιτειακής κατοχύρωσης θεμελιωδών δικαιωμάτων, συνήθως ειδικών εκφάνσεων των γενικών δικαιωμάτων της προσωπικότητας ή της υγείας και της εγγύησης της πρακτικής κρατικής προστασίας τους από συγκεκριμένη Ανεξάρτητη Αρχή.

Κεντρικό σημείο διαφωνιών γύρω από τις Ανεξάρτητες Αρχές υπήρξε εξ' αρχής το ζήτημα της δημοκρατικής νομιμοποίησής τους. Το ελληνικό σύνταγμα στηρίζεται στην αρχή της λαϊκής κυριαρχίας. Ο λαός αποτελεί το πρωτογενές όργανο από το οποίο πηγάζουν οι τρεις εξουσίες (νομοθετική, εκτελεστική, δικαστική). Προς αυτή λοιπόν την δημοκρατική νομιμοποίηση στόχευε η συνταγματική κατοχύρωση πέντε εξ αυτών. Το ζήτημα όμως παραμένει, λόγω του έμμεσου τρόπου εκλογής των επικεφαλής αυτών των πέντε, δηλαδή από τη Συνδιάσκεψη των Προέδρων, και των επικεφαλής των νομοθετικά κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Αρχών από την κυβέρνηση. Η ενεργητική ανάμιξη του Κοινοβουλίου στη διαδικασία ανάδειξής τους συνάδει με το δημοκρατικό πολίτευμα, δεν είναι όμως παρά μορφή έμμεσης νομιμοποίησης. Ο χαρακτήρας των Ανεξάρτητων Αρχών παραμένει ελιτίστικος, αφού τα μέλη τους επιλέγονται με βάση κυρίως την τεχνογνωσία, την επιστημονική τους κατάρτιση ή την πείρα. Προβλήματα παρουσιάζει επίσης η προσπάθεια πολιτειολογικής κατάταξης των Ανεξάρτητων Αρχών ειδικά ο προσδιορισμός του καθεστώτος ανεξαρτησίας τους, μιας ανεξαρτησίας εντός της πολιτικής λειτουργίας. Η επικάλυψη, ορισμένες φορές, των αρμοδιοτήτων των Ανεξάρτητων Αρχών από αυτές της κλασικής διοίκησης και το αντίστροφο καθώς και μεταξύ των Ανεξάρτητων Αρχών όταν δεν ρυθμιστεί εύστοχα, προκαλεί συχνά γραφειοκρατικές καθυστερήσεις ή και αντιφάσεις. Αλλά και χωρίς να υπολογιστεί το ζήτημα των επικαλύψεων, οι Ανεξάρτητες Αρχές αδυνατούν τελικά να ξεφύγουν από τη γραφειοκρατία, την πολυνομία και την κακονομία. Η ανεπαρκής στελέχωσή ή η ανάθεση σε αυτές μη επαρκών αρμοδιοτήτων επιβραδύνει επίσης σημαντικά το έργο τους. ⁵

⁵ Λιάνα Θεοδώρου, «Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές», 2001

Κεφάλαιο 3^ο . Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων

Η ΕΕΤΤ (Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων), είναι η Ανεξάρτητη Αρχή η οποία αποτελεί τον Εθνικό Ρυθμιστή που ελέγχει, ρυθμίζει και εποπτεύει:

- την αγορά ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στην οποία δραστηριοποιούνται οι εταιρείες σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, ασύρματων επικοινωνιών και διαδικτύου και
- την ταχυδρομική αγορά, στην οποία δραστηριοποιούνται οι εταιρείες παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών και υπηρεσιών ταχυμεταφοράς. Επιπλέον, η ΕΕΤΤ ασκεί τις αρμοδιότητες Επιτροπής Ανταγωνισμού στις εν λόγω αγορές.

Ιδρύθηκε το 1992 με τον Ν.2075 με την επωνυμία Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών (ΕΕΤ) και οι αρμοδιότητές της επικεντρώνονταν στην εποπτεία της απελευθερωμένης αγοράς των τηλεπικοινωνιών. Η λειτουργία της όμως ξεκίνησε το καλοκαίρι του 1995. Με την ψήφιση του Ν.2668/98 ο οποίος καθόριζε τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών, ανατέθηκε στην ΕΕΤ και η ευθύνη για την εποπτεία και ρύθμιση της αγοράς των ταχυδρομικών υπηρεσιών και μετονομάστηκε σε Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών & Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ). Με τον Ν.2867/2000 ενισχύθηκε ο εποπτικός, ελεγκτικός και ρυθμιστικός ρόλος της ΕΕΤΤ ενώ με τον ισχύοντα Ν. 3431/2006 περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθορίζεται το πλαίσιο παροχής δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών ευκολιών εντός της Ελληνικής Επικράτειας σύμφωνα με το ισχύον κοινοτικό δίκαιο και προσδιορίζονται οι αρμοδιότητές της.

3.1 Αρμοδιότητες

Σύμφωνα με το νομικό πλαίσιο που τη διέπει, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων

- Ρυθμίζει τα θέματα που αφορούν α) καθορισμό σχετικών αγορών, προϊόντων ή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην Ελληνική Επικράτεια, β) τον ορισμό και τις υποχρεώσεις Παρόχων με Σημαντική Ισχύ στις ανωτέρω αγορές σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.
- Εποπτεύει και ελέγχει τους παρόχους δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, επιβάλλει τις σχετικές κυρώσεις, τηρεί και διαχειρίζεται το Μητρώο Παρόχων Δικτύων και Υπηρεσιών Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών
- Εκδίδει Κώδικες Δεοντολογίας για την παροχή δικτύων και υπηρεσιών των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

- Μεριμνά για την τήρηση της νομοθεσίας περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών, εφαρμόζει τις διατάξεις του Ν. 703/1977 όπως ισχύει και επιβάλλει σχετικές κυρώσεις
- Συνεργάζεται με τις Ρυθμιστικές Αρχές των λοιπών κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τρίτων κρατών, καθώς και με κοινοτικούς ή διεθνείς φορείς σε θέματα αρμοδιότητάς της
- Ρυθμίζει τα θέματα που αφορούν στις Γενικές Άδειες
- Διαχειρίζεται το Εθνικό Σχέδιο Αριθμοδότησης (Ε.Σ.Α)
- Ρυθμίζει τα θέματα φορητότητας αριθμών της επιλογής και προεπιλογής φορέα και ελέγχει την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων
- Χορηγεί τα δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων και αριθμών
- Ρυθμίζει τα θέματα ονομάτων χώρου στο Διαδίκτυο με κατάληξη “.gr” και είναι αρμόδια για θέματα ονομάτων χώρου με κατάληξη “.eu”
- Ρυθμίζει τα θέματα της ηλεκτρονικής υπογραφής
- Ρυθμίζει τα θέματα πρόσβασης και διασύνδεσης
- Ασκεί αρμοδιότητες σχετικές με την παροχή Καθολικής Υπηρεσίας
- Ρυθμίζει θέματα προστασίας του καταναλωτή στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και στον τομέα παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών
- Ρυθμίζει και εποπτεύει την αγορά παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών
- Διαχειρίζεται το εμπορικό φάσμα ραδιοσυχνοτήτων με την εξαίρεση της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης. Στο πλαίσιο αυτό:
 - ✓ Καθορίζει τις περιπτώσεις στις οποίες απαιτούνται δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων
 - ✓ Χορηγεί τα δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων
 - ✓ Καθορίζει τα τέλη χρήσης ραδιοσυχνοτήτων
 - ✓ Εποπτεύει και ελέγχει τη χρήση του φάσματος επιβάλλοντας σχετικές κυρώσεις
 - ✓ Τηρεί το εθνικό μητρώο ραδιοσυχνοτήτων
 - ✓ Χορηγεί τις άδειες κατασκευών κεραιών στη ξηρά
- Είναι ο αρμόδιος φορέας για τα θέματα διάθεσης και χρήσης του τερματικού τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και του ραδιοεξοπλισμού

3.2 Ρυθμιστικός και Εποπτικός ρόλος της EETT

3.2.1 Τηλεπικοινωνίες

Οι σύγχρονες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες χρησιμοποιούν ένα φάσμα ραδιοσυχνοτήτων ο οποίος είναι ένας εθνικός πόρος καθοριστικής σημασίας για αυτές τις υπηρεσίες. Αποτελεί σπάνιο πόρο δεδομένου τι το σύνολο των συχνοτήτων που μπορεί να διατεθεί σε μία συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή είναι πεπερασμένο. Γι' αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία ο τρόπος διάθεσης και οι όροι χρήσης του ώστε να εξασφαλίζεται η βέλτιστη αξιοποίηση του διαθέσιμου φάσματος για την κάλυψη των αναγκών που υπάρχουν αλλά και των μελλοντικών καθώς και τη μεγιστοποίηση των ωφελειών για τους χρήστες. Κύριο μέλημα της EETT είναι να διασφαλίζει την παροχή ασύρματων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών σε προκαθορισμένα επίπεδα ποιότητας και τον συντονισμό όσο το δυνατόν περισσότερων χρηστών.

Ειδικότερα η EETT:

- Χορηγεί τα δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνοτήτων και καθορίζει τις περιπτώσεις στις οποίες αυτά απαιτούνται
- Καθορίζει και εισπράττει τα τέλη χρήσης του φάσματος ραδιοσυχνοτήτων που καταβάλλουν οι χρήστες του φάσματος
- Τηρεί βάση δεδομένων στην οποία καταχωρούνται όλες οι ραδιοσυχνότητες για τις οποίες έχουν χορηγηθεί δικαιώματα χρήσης στον ελληνικό χώρο. Πρόκειται για το εθνικό μητρώο ραδιοσυχνοτήτων, το βασικό εργαλείο για τη διαχείριση του φάσματος
- Εποπτεύει τη σωστή χρήση των ραδιοσυχνοτήτων
- Εντοπίζει και επιλύει προβλήματα παρεμβολών σε νόμιμους χρήστες ραδιοσυχνοτήτων. Έμφαση δίνεται σε παρεμβολές στις συχνότητες που χρησιμοποιούνται από υπηρεσίες που συνδέονται με την ασφάλεια της ανθρώπινης ζωής και έχουν χορηγηθεί σε κρατικά δίκτυα ασφάλειας και έκτακτης ανάγκης (EKAB, Λιμενικό, κλπ)
- Υποστηρίζει τεχνικά τις αρμόδιες αρχές κατά την παύση λειτουργίας σταθμών (π.χ. τηλεοπτικοί, ραδιοφωνικοί) που κάνουν παράνομη χρήση ραδιοσυχνοτήτων.
- Χορηγεί τις άδειες για τις συχνότητες και τις κατασκευές κεραιών κινητής τηλεφωνίας καθώς και άλλων υπηρεσιών (από το 2007 είναι αρμόδια και για την έκδοση αδειών κεραιών ραδιοτηλεοπτικών σταθμών).
- Ανταποκρίνεται σε ερωτήματα/καταγγελίες καταναλωτών τα οποία αφορούν κυρίως ζητήματα αδειοδότησης εγκαταστάσεων κεραιών κινητής τηλεφωνίας.
- Είναι ο αρμόδιος φορέας για τα θέματα διάθεσης και χρήσης ραδιοεξοπλισμού και τερματικού τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού όπως είναι τα σταθερά, ασύρματα και κινητά τηλέφωνα, τα ασύρματα τηλεχειριστήρια, τηλεκατευθυνόμενα παιχνίδια κλπ. Στο πλαίσιο αυτό διενεργεί τακτικούς ελέγχους προκειμένου να διασφαλίσει ότι ο εξοπλισμός που διατίθεται και χρησιμοποιείται στην ελληνική αγορά

συμμορφώνεται με συγκεκριμένες προϋποθέσεις που έχουν τεθεί και αφορούν κυρίως στην ασφάλεια του χρήστη και την αποφυγή παρεμβολών.

Βασικό εργαλείο της ΕΕΤΤ αποτελεί το Εθνικό Σύστημα Διαχείρισης και Εποπτείας Φάσματος (ΕΣΔΕΦ). Πρόκειται για μία τεχνολογικά προηγμένη και υψηλών προδιαγραφών υποδομή, η οποία υποστηρίζει το σύνολο των λειτουργιών της διαχείρισης και εποπτείας φάσματος και περιλαμβάνει σταθερούς και κινητούς σταθμούς εποπτείας καθώς επίσης και φορητό εξοπλισμό. Με το ΕΣΔΕΦ καθίσταται δυνατός ο έλεγχος εκπομπών σε ένα ευρύ φάσμα συχνοτήτων σε όλη την Ελλάδα.

3.2.2 Ταχυδρομεία

Η ΕΕΤΤ είναι η αρμόδια αρχή για την αδειοδότηση των επιχειρήσεων που ενδιαφέρονται να δραστηριοποιηθούν στην παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών. Υπό αυτό το πρίσμα τηρεί το Μητρώο των Ταχυδρομικών Επιχειρήσεων στην Ελλάδα με πλήρη στοιχεία αυτών και των δικτύων τους.

Στις ρυθμιστικές αρμοδιότητες της ΕΕΤΤ εμπίπτουν επίσης η έκδοση Κανονιστικών Πράξεων ή η εισήγησή τους στο Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών (ΥΜΕ) καθώς και η συγκέντρωση και παρακολούθηση στοιχείων της ελληνικής και διεθνούς αγοράς.

Συγκεκριμένα η ΕΕΤΤ εκπονεί ετήσια μελέτη για την ταχυδρομική αγορά η οποία αποτελεί βασικό εργαλείο για την εκτίμηση των τάσεων, την παρακολούθηση στοιχείων όπως είναι οι όγκοι, τα έσοδα και οι υποδομές των ταχυδρομικών επιχειρήσεων καθώς επίσης και για την καταγραφή των τρόπων επίλυσης διαφορών μεταξύ εταιριών και καταναλωτών.

Στο πλαίσιο του ελεγκτικού της ρόλου η ΕΕΤΤ:

- Ελέγχει την ποιότητα παροχής της Καθολικής Υπηρεσίας.
- Εγκρίνει το Κοστολογικό Σύστημα του Φορέα Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας και παρακολουθεί την ορθή τήρησή του.
- Ελέγχει την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού και τη συμμόρφωση των παρόχων ταχυδρομικών υπηρεσιών προς τους όρους αδειοδότησής τους.

Ειδικότερα η ΕΕΤΤ διενεργεί τακτικούς και έκτακτους ελέγχους σε ταχυδρομικές επιχειρήσεις. Οι έλεγχοι αυτοί αποσκοπούν αφενός στη διαπίστωση τυχών πλημμελών ταχυδρομικών υπηρεσιών και αφετέρου στον εντοπισμό άσκησης παράνομης δραστηριότητας.

Κατά την ελεγκτική διαδικασία, η οποία περιλαμβάνει τη διενέργεια επιτόπου ελέγχου στις ταχυδρομικές επιχειρήσεις, πραγματογνωμοσύνης και δειγματοληψίας, η ΕΕΤΤ διερευνά, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα ζητήματα:

- Τήρηση του χάρτη Υποχρεώσεων προς τον καταναλωτή.

- Τυχών παραβίαση των αποκλειστικών δικαιωμάτων του Φορέα Παροχής Καθολικής Υπηρεσίας από ταχυδρομικές επιχειρήσεις με Γενική ή Ειδική Άδεια.
- Ελλείψεις του Ειδικού Συστήματος Παρακολούθησης και Εντοπισμού Ταχυδρομικών Αντικειμένων των επιχειρήσεων.
- Εντοπισμό επιχειρήσεων, οι οποίες παρέχουν ταχυδρομικές υπηρεσίες χωρίς να διαθέτουν την απαιτούμενη Άδεια ή δεν αποδίδουν στην ΕΕΤΤ τα προβλεπόμενα τέλη.

3.3 Οργάνωση και Ανθρώπινο Δυναμικό

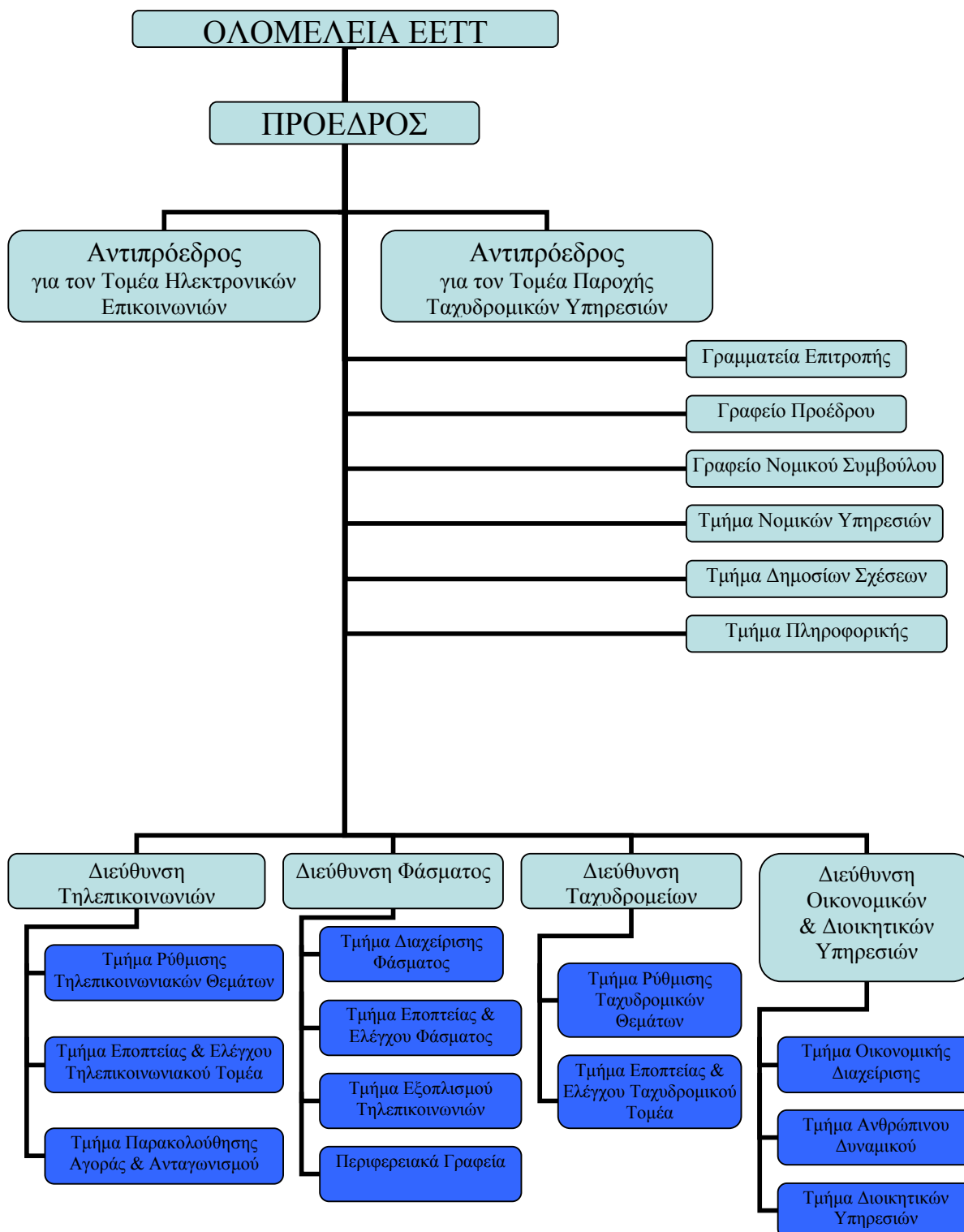
Η Ολομέλεια της ΕΕΤΤ είναι εννεαμελής και απαρτίζεται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο για τον Τομέα των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, τον Αντιπρόεδρο για τον Τομέα Παροχής Ταχυδρομικών Υπηρεσιών και έξι ακόμα μέλη. Ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι επιλέγονται και διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Μεταφορών και Επικοινωνιών και την έκφραση γνώμης της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής. Τα υπόλοιπα μέλη της ΕΕΤΤ διορίζονται από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών. Ως μέλη της ΕΕΤΤ επιλέγονται πρόσωπα εγνωσμένου κύρους που απολαμβάνουν ευρείας κοινωνικής αποδοχής και διακρίνονται για την επιστημονική τους κατάρτιση και την επαγγελματική τους ικανότητα στον τεχνικό, οικονομικό ή νομικό τομέα.

Το ανθρώπινο δυναμικό της ΕΕΤΤ, το οποίο σύμφωνα με το νόμο (3431/2006) αριθμεί 220 άτομα, απαρτίζεται από το Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό, το Τακτικό Προσωπικό καθώς επίσης και από Εξωτερικούς Συνεργάτες – Μέλη Ομάδων Εργασίας και εργαζομένους για την κάλυψη ειδικών αναγκών της εποπτείας Φάσματος.

Σχετικά με το επίπεδο εκπαίδευσης του προσωπικού της ΕΕΤΤ σημαντικό ποσοστό των υπαλλήλων κατέχει Διδακτορικό Δίπλωμα ή Μεταπτυχιακό Τίτλο και ακολουθούν οι υπάλληλοι με πανεπιστημιακή ή τεχνολογική εκπαίδευση.

Θεωρώντας απαραίτητη τη συνεχή ενημέρωση και επιμόρφωση των εργαζομένων της πάνω σε θέματα της ειδικότητας και του αντικειμένου εργασίας τους η ΕΕΤΤ υλοποιεί ευρύ πρόγραμμα εκπαίδευσης το οποίο περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, παρακολούθηση εσωτερικών σεμιναρίων κατάρτισης και τη συμμετοχή σε Διεθνή Συνέδρια, σεμινάρια και επιστημονικές συναντήσεις. Επίσης στο πλαίσιο της προσπάθειας για τη συνεχή βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος και των συνθηκών εργασίας του ανθρώπινου δυναμικού της η ΕΕΤΤ προσφέρει στους υπαλλήλους της, υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, σε συνεργασία με Εξωτερική Υπηρεσία Υγείας και Ασφάλειας εργαζομένων.

3.3.1 Οργανόγραμμα ΕΕΤΤ

3.4 Ευρωπαϊκός και Διεθνής Ρόλος

Η ΕΕΤΤ διατηρεί σημαντικές ευρωπαϊκές και διεθνείς σχέσεις. Στο πλαίσιο αυτών:

- Συμμετέχει καθοριστικά στη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών ρυθμιστικών εξελίξεων.
- Παρακολουθεί την ευρωπαϊκή πορεία των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών.
- Παρουσιάζει τις ελληνικές θέσεις σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
- Συνεργάζεται στενά με τους Ευρωπαίους εταίρους της, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλους διεθνείς φορείς για θέματα αρμοδιοτήτων της.
- Παρέχει κάθε αναγκαία υποστήριξη στο Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών για την εκπροσώπηση της χώρας σε κοινοτικούς και διεθνείς οργανισμούς.

Η ΕΕΤΤ είναι ενεργό μέλος του European Competition Network (ECN), όπως και του European Regulators Group (ERG). Πρόκειται για την Ομάδα που απαρτίζουν οι 27 Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (ΕΡΑ) της ΕΕ. Στο πλαίσιο των εργασιών του ERG η ΕΕΤΤ, διατυπώνει την ελληνική ρυθμιστική εμπειρία και συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της Ομάδας.

Παράλληλα, συμμετέχει στο Independent Regulators Group (IRG), όπου παρουσιάζει τις ελληνικές θέσεις σε θέματα ρύθμισης και συνεργάζεται με τους εταίρους της, στοχεύοντας στην περαιτέρω ανάπτυξη της ενιαίας αγοράς ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Επιπλέον, συμμετέχει σε εργασίες ομάδων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και άλλων φορέων. Ενδεικτικά αναφέρεται η συμμετοχή της στις εξής Επιτροπές:

- Ανταγωνισμού (ECN)
- Επικοινωνιών (COCOM) και Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ECC)
- Ραδιοφάσματος (RSC)
- Αξιολόγησης της Πιστότητας και Εποπτείας της Τηλεπικοινωνιακής Αγοράς (TCAM)
- Διοικητικής Συνεργασίας (ADCO)
- Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (PDC)
- Ταχυδρομικής Ρύθμισης (CERP)
- Φόρουμ Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών για την Ηλεκτρονική Υπογραφή (FESA)

Συμπερασματική ενότητα

Όπως καταλαβαίνουμε από τα παραπάνω ήταν ανάγκη η δημιουργία υπηρεσιών οι οποίες να έχουν την αξιοπιστία του πολιτικού συστήματος αλλά και να απολαμβάνουν την ελευθερία ώστε να ασκούν τις υπηρεσίες τους ανεξάρτητα από τις αντίστοιχες κρατικές υπηρεσίες. Οι Ανεξάρτητες Αρχές έχουν αυτή την ελευθερία και ανεξαρτησία και σε συνδυασμό με την εξειδίκευσή τους στον τομέα ευθύνης τους έχουν τις απαραίτητες αρμοδιότητες για την καλύτερη λειτουργία του κρατικού μηχανισμού. Ωστόσο πρέπει να σημειωθεί πως οι Ανεξάρτητες Αρχές δεν είναι δυνατόν να αντικαταστήσουν όλους τους διοικητικούς μηχανισμούς.

Η ανάγκη σύστασης των Ανεξάρτητων Αρχών, όσο αφορά τους κρατικούς μηχανισμούς, οι οποίοι θα μπορούσαν να αναλάβουν την εποπτεία των τομέων που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων τους, είναι η αδυναμία των μηχανισμών αυτών να παρέμβουν σε ευαίσθητους χώρους. Επίσης, οι Ανεξάρτητες Αρχές, αποτελούν τη λύση στα προβλήματα που προκύπτουν από τη γραφειοκρατία, τη συνεχή ανάπτυξη της επιστήμης, της τεχνολογίας και της οικονομίας.

Ο όρος ανεξαρτησία έρχεται σε αντίφαση με το γεγονός ότι οι επικεφαλείς και τα μέλη των Αρχών ορίζονται από την Κυβέρνηση και τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής. Το γεγονός αυτό θέτει κάποια όρια σχετικά με την ανεξαρτησία των Αρχών ενώ παράλληλα υστερούν σε δημοκρατική νομιμοποίηση έναντι των υπολοίπων πολιτικών οργάνων του κράτους καθώς τα επιτελικά μέλη τους δεν εκλέγονται αμέσως από το λαό.

Ο έλεγχος στον οποίο υπόκεινται οι Ανεξάρτητες Αρχές γίνεται στο πλαίσιο του πολιτικού συστήματος και με τα θεσμικά μέσα που προβλέπει το Σύνταγμα και η κοινή νομοθεσία. Πρώτο μέσο ελέγχου είναι η κοινή γνώμη και οι κοινωνικές οργανώσεις οι οποίες αντιδρούν και ασκούν κριτική. Η Βουλή, ως θεσμοθετημένο πολιτειακό σύστημα, έχει πολλές δυνατότητες να ελέγχει τις Ανεξάρτητες Αρχές. Η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας μπορεί να καλεί τους επικεφαλείς των Αρχών και να τους ζητά διευκρινήσεις για πράξεις ή παραλήψεις τους. Κάθε Αρχή υποβάλλει στην λαϊκή αντιπροσωπεία ετήσια έκθεση που υπόκειται σε συζήτηση. Οι Ανεξάρτητες Αρχές έχουν για τη λειτουργία τους έμμεση αναφορά σε πολιτειακά όργανα των οποίων η νομιμοποίηση ανάγεται στη λαϊκή κυριαρχία, αφού αντλούν την ύπαρξή τους από την απόφαση που λαμβάνει η Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων

Η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη Ανεξάρτητη Αρχή. Ιδρύθηκε με το νόμο 2471/1997 ο οποίος ενσωματώνει στο ελληνικό δίκαιο την ευρωπαϊκή οδηγία 95/46/ΕΚ. Η οδηγία αυτή θέτει κανόνες για την προστασία προσωπικών δεδομένων σε όλες τις χώρες – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι αρμοδιότητες της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες

Διοικητικές – Ελεγκτικές:

- α) Αρχείο γνωστοποιήσεων – Έκδοση αδειών
- β) Διενέργεια διοικητικών ελέγχων
- γ) Εξέταση προσφυγών, καταγγελιών, ερωτημάτων

Κανονιστικές – Συμβουλευτικές:

Εκδίδει οδηγίες προς τον σκοπό ενιαίας εφαρμογής των ρυθμίσεων που αφορούν στην προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και Κανονιστικές πράξεις για τη ρύθμιση ειδικών, τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων.

Απολογισμού – Δημοσιοποίησης – Συνεργασιών:

- α) Συντάσσει κάθε χρόνο έκθεση για την εκτέλεση της αποστολής της κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος.
- β) Ανακοινώνει στη Βουλή παραβάσεις των ρυθμίσεων που αφορούν στην προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- γ) Συνεργάζεται με αντίστοιχες αρχές άλλων κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Συμβουλίου της Ευρώπης σε ζητήματα σχετικά με την Άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

Οργάνωση: Η Αρχή συγκροτείται από τον Πρόεδρο και έξι μέλη, και εξυπηρετείται από Γραμματεία που λειτουργεί σε επίπεδο Διεύθυνσης. Ο Πρόεδρος είναι απαραίτητα Δικαστικό λειτουργός βαθμού Συμβούλου της Επικρατείας ή αντίστοιχου και άνω. Ο Πρόεδρος και τα μέλη, καθώς και οι ισάριθμοι αναπληρωτές τους, διορίζονται με τετραετή θητεία που μπορεί να ανανεωθεί μόνο μία φορά. Η Γραμματεία της Αρχής αποτελείται από τρία τμήματα: Ελεγκτών, Επικοινωνίας, Διοικητικών και Οικονομικών Υποθέσεων.

Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης

Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, μία από τις πρώτες ανεξάρτητες αρχές στην Ελλάδα, ιδρύθηκε με το νόμο 1866/1989 που θέσπισε τη λειτουργία ιδιωτικών τηλεοπτικών σταθμών και η πρώτη του συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε το Νοέμβριο του 1989. Κομβικό σημείο στη θεσμική ιστορία της Αρχής αποτελεί η συνταγματική κατοχύρωση τόσο των αρμοδιοτήτων της (άρθρο 15 παρ. 2), όσο και του ιδιαίτερου νομικού καθεστώτος των μελών της (άρθρο 101Α) κατά την αναθεώρηση του Απριλίου 2001. Επίσης, με τις ίδιες διατάξεις κατοχυρώνεται η ανεξαρτησία του Συμβουλίου έναντι της εκτελεστικής εξουσίας και η άμεση σύνδεσή του με το Κοινοβούλιο, το οποίο ασκεί έλεγχο στην εν γένει δραστηριότητά του. Εξάλλου οι πράξεις του Συμβουλίου προσβάλλονται δικαστικά ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Αρμοδιότητες:

- ✓ Ελέγχει το περιεχόμενο των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών εκπομπών προκειμένου α) να τηρούνται οι προβλεπόμενοι στο Σύνταγμα σκοποί της αντικειμενικής και με ίσους όρους μετάδοσης πληροφοριών και ειδήσεων καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης και β) να εξασφαλίζει την ποιοτική στάθμη των προγραμμάτων, που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, τον σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας.
- ✓ Καταρτίζει Κώδικες Δεοντολογίας Ειδησεογραφικών Εκπομπών, Διαφημίσεων και Ψυχαγωγικών Προγραμμάτων, που κυρώνονται με Προεδρικό Διάταγμα.
- ✓ Εκδίδει τις προβλεπόμενες στο νόμο προκηρύξεις και χορηγεί, ανανεώνει και ανακαλεί τις άδειες λειτουργίας των επίγειων ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών καθώς και τις κάθε είδους άδειες και εγκρίσεις που προβλέπονται στην ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία.
- ✓ Απευθύνει προς δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, οδηγίες, συστάσεις ή ερωτήματα, γνωμοδοτεί σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων των οικείων νόμων και κανονιστικών πράξεων.
- ✓ Τηρεί Μητρώο Επιχειρήσεων Μ.Μ.Ε. όπου καταχωρίζονται σε ειδικές μερίδες στοιχεία αναφορικά με το ιδιοκτησιακό καθεστώς των εταιρειών μέσων μαζικής ενημέρωσης καθώς και των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον ευρύτερο χώρο των Μ.Μ.Ε.
- ✓ Ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν στους ιδιοκτησιακούς περιορισμούς ως προς την κατοχή επιχειρήσεων ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών σταθμών και δημοσιεύει στοιχεία αναφορικά με την ιδιοκτησιακή κατάσταση των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών.
- ✓ Διατυπώνει τη γνώμη του προς τον Υπουργό Εσωτερικών ως προς τα πρόσωπα που διορίζονται ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Ρ.Τ. Α.Ε.

- ✓ Ελέγχει εν γένει την τήρηση των διατάξεων που διέπουν τη λειτουργία των δημόσιων και των ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών επιχειρήσεων και επιβάλλει τις προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις.

Οργάνωση: Το Ε.Σ.Ρ. συγκροτείται από τα παρακάτω τέσσερα τμήματα:

- α) Τμήμα Νομιμότητας και Χορήγησης Αδειών
- β) Τμήμα Ελέγχου διαφάνειας
- γ) Τμήμα Ποιότητας Προγραμμάτων
- δ) Τμήμα Διοικητικής Μέριμνας και Τεχνικής Υποστήριξης

Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών

Η Α.Δ.Α.Ε. συστάθηκε με σκοπό την προστασία του απορρήτου των επιστολών, της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο καθώς και την ασφάλεια των δικτύων και πληροφοριών. Στην έννοια της προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών περιλαμβάνεται και ο έλεγχος της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου, που προβλέπονται από τον νόμο. Η υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο κατά τον τρόπο και τη διαδικασία που κάθε φορά προβλέπεται από τον Κανονισμό της Βουλής.

Οργάνωση:

Διοίκηση της Α.Δ.Α.Ε.

- Ολομέλεια
- Πρόεδρος
- Αντιπρόεδρος
- Γραφείο Νομικού Συμβούλου και Νομικών Υπηρεσιών

Διεύθυνση Διασφάλισης Υποδομών και Απορρήτου Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών

- Τμήμα Κινητών Επικοινωνιών
- Τμήμα Τοπικών Ασυρμάτων Επικοινωνιών
- Τμήμα Δορυφορικών Επικοινωνιών
- Τμήμα Σταθερών Επικοινωνιών

Διεύθυνση Διασφάλισης Απορρήτου Ταχυδρομικών Υπηρεσιών

- Τμήμα Ταχυδρομείων
- Τμήμα Ταχυμεταφορών

Αυτοτελές Τμήμα Διοικητικών-Οικονομικών Υπηρεσιών

Αυτοτελές Τμήμα Διεθνών Συνεργασιών και Δημοσίων Σχέσεων

Αυτοτελές Τμήμα Ελέγχου Άρσης του Απορρήτου

Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού

Το ΑΣΕΠ είναι Ανεξάρτητη Αρχή, μη υποκείμενη σε κυβερνητικό ή άλλο έλεγχο, και προβλέπεται από το Σύνταγμα.

Αρμοδιότητες:

- Την επιλογή του μόνιμου προσωπικού του Δημόσιου Τομέα.
- Τον έλεγχο φορέων του Δημόσιου Τομέα κατά την επιλογή μόνιμου και εποχιακού προσωπικού.
- Τη διεξαγωγή γραπτού διαγωνισμού για τους εκπαιδευτικούς.
- Τον καταλογισμό στους υπευθύνους του συνόλου των αποδοχών του παρανόμως απασχοληθέντος προσωπικού.
- Την επισήμανση στη Βουλή και στον Πρωθυπουργό των παραβιάσεων των περιορισμών του άρθρου 103 παρ. 2-3 του Συντάγματος για την πρόσληψη συμβασιούχων.
- Την κλήση των εκπροσώπων των υπηρεσιών και νομικών προσώπων για παροχή οδηγιών ώστε να τηρούνται ενιαίες αρχές σε θέματα αρμοδιότητας του Α.Σ.Ε.Π.
- Τον έλεγχο της κατάταξης σε οργανικές θέσεις υπαλλήλων του δημόσιου και Ν.Π.Δ.Δ. που υπηρέτησαν με σύμβαση εργασίας, εμφανούς ή μη, ορισμένου χρόνου.
- Τον έλεγχο της κατάταξης σε προσωρινές προσωποπαγείς θέσεις υπαλλήλων πρωτοβαθμίων ΟΤΑ που υπηρέτησαν με σύμβαση εργασίας, εμφανούς ή μη, ορισμένου χρόνου.

Οργάνωση:

Διοίκηση

- Σύνθεση Α.Σ.Ε.Π.

Γενική Διεύθυνση Διοίκησης

- Διεύθυνση Διοικητικού
- Διεύθυνση Οικονομικού
- Διεύθυνση Μηχανοργάνωσης και Αυτοματισμού
- Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διοίκησης

Γενική Διεύθυνση Προσλήψεων

- Διεύθυνση Προκηρύξεων
- Διεύθυνση Γραπτών με Σειρά Προτεραιότητας
- Διεύθυνση Προσλήψεων Εποχικού Προσωπικού

Ανεξάρτητα Τμήματα

- Γραφείο Προέδρου
- Γραφείο Εξυπηρέτησης Πολιτών
- Τμήμα Ειδικών Υποθέσεων
- Γραφεία Γραμματείας Αποκεντρωμένων Τμημάτων

Συνήγορος του Πολίτη

Ο Συνήγορος του Πολίτη ιδρύθηκε με το Νόμο 2477/97 και ξεκίνησε τη λειτουργία του την 1η Οκτωβρίου 1998. Ερευνά ατομικές διοικητικές πράξεις ή παραλείψεις ή υλικές ενέργειες οργάνων των δημόσιων υπηρεσιών που παραβιάζουν δικαιώματα ή προσβάλλουν νόμιμα συμφέροντα φυσικών ή νομικών προσώπων. Ερευνά επίσης ενέργειες ή παραλείψεις της δημόσιας διοίκησης και ιδιωτών που παραβιάζουν τα δικαιώματα του παιδιού. Αποστολή του Συνηγόρου του Πολίτη είναι η διαμεσολάβηση μεταξύ των πολιτών και των δημόσιων υπηρεσιών με σκοπό την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη, την καταπολέμηση της κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας. Αποστολή του Συνηγόρου του Πολίτη είναι επίσης η προάσπιση και προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού.

Οργάνωση:

Συνήγορος του Πολίτη

- Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
- Κύκλος Κοινωνικής Προστασίας
- Κύκλος Ποιότητας Ζωής
- Κύκλος Σχέσεων Κράτους – Πολίτη
- Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού
- Κύκλος Ισότητας των Φύλων

Γραμματεία – Διευθυντής

- Τμήμα Διοίκησης
- Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης
- Τμήμα Γραμματειακής Υποστήριξης
- Τμήμα Μηχανογράφησης
- Τμήμα Επικοινωνίας
- Τμήμα Τεκμηρίωσης και Βιβλιοθήκης

Βιβλιογραφία:

«Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές» Αντωνόπουλος Αντώνιος, 2008

«Οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές στη σύγχρονη Δημοκρατία» Βενιζέλος Ευάγγελος, 2008

«Οι Ανεξάρτητες Αρχές: τα αλλοδαπά πρότυπα και τα ημιδεπά κακέκτυπα» Κουλούρης Νίκος, 1993

«Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές» Λιάνα Θεοδώρου, 2001

Ιστότοποι:

www.eett.gr

www.dpa.gr

www.esr.gr

www.adae.gr

www.asep.gr

www.synigoros.gr